

Men det, der bekymrer mig, er, at man tilsyneladende har tænkt sig at lade denne lov virke med tilbagevirkende kraft for alle de dokumenter, som har været omfattet af den retstilstand, der har været gældende og stadig er gældende, indtil dette lovforslag bliver vedtaget. Her har Ombudsmanden jo ganske klart tilkendegivet, hvad der er den gældende retstilstand i dag, og at der er tale om adskilte myndigheder. Og når man nu vil tilsidesætte Ombudsmandens afgørelse på hele området, er det jo en klar melding om, at Udenrigsministeriet ikke har tænkt sig at respektere Ombudsmandens afgørelse.

Man kan selvfølgelig fra ministerens side sige: Sådan er det, sådan beslutter vi, sådan bruger man et flertal i Folketinget! Men at kalde det hensynsfuldhed over for Ombudsmanden, eller hvad det var ministeren forsøgte at gøre det til, synes jeg dog er lovlig stærkt. Man tilsidesætter ganske enkelt Ombudsmanden. Jeg ved ikke, om det er sket før, men jeg håber godt nok, at det aldrig sker igen.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Jeg beklager, at jeg kom så sent i Folketings-salen, men disse dage er desværre præget af forhandlinger mange andre steder omkring Christiansborg, og derfor var jeg her ikke, da jeg skulle holde ordførerindlægget på mit partis vegne. Men det har fru Elisabeth Arnold sikkert gjort på fortræffelig vis.

Jeg var i sommerens løb med i samrådet med justitsministeren og også inde i detaljerne med Ombudsmandens vurdering, og jeg skal ikke tage stilling til det bagudrettede; det går jeg ud fra at ministeren i givet fald reagerer på. Men jeg kan i hvert fald sige, at i Det Radikale Venstre opfatter vi det, ministeren gør her, som en klar imødekommelse og en klar styrkelse af Ombudsmanden som institution. Det skortede jo ikke på råd til ministeren fra hans forgænger og fra andre partier om, at han bare kunne vende ryggen til Ombudsmanden og lade tingene fortsætte, som de var. I stedet fremsætter ministeren et ændringsforslag, som, hvad offentlighed i forvaltningen og aktindsigt angår, ligner Udenrigsministeriet med alle andre ministerier.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg vil først beklage dybt, at jeg kom til at give udenrigsministerens parti et forkert navn. Det er

jeg meget, meget, meget ked af, og det skal aldrig ske mere.

Men så vil jeg altså godt sige, at jeg vil stadig fastholde – og nu er det altså også til hr. Bjørn Elmquist – at man ikke kan læse. Når udenrigsministeren siger og fastholder, at han er uenig med Ombudsmanden, kan det jo ikke nytte noget, at han bagefter siger, man respekterer ham. Det, man i virkeligheden gør, er at sige, at man ikke tør tage en retssag.

Jeg synes, det havde været anstændigt i dette forløb enten at have taget en retssag eller at have bøjet sig. Man har ikke bøjet sig, men hvis udenrigsministeren havde haft lidt fingernemhed, dengang forslaget om at ændre loven kom frem, og hvor vi stadig havde en vis tillid til, at der var vilje til åbenhed i Udenrigsministeriet, tror jeg nok, jeg havde købt den på det tidspunkt.

Men efter at have været hele forløbet igennem, har vi set, hvordan Udenrigsministeriet fortolker offentlighedsloven og bruger § 13 til at fortolke § 7 med. Men det kan man ikke. Man får sin ekspert til at sige, at offentlighedsloven ikke først og fremmest handler om offentlighed, men om alt muligt andet og om noget med at tage hensyn til den ene side og den anden side. Man går ind og siger, at et ministerium har ret til stort set selv at bestemme, hvem der skal være deres lukkede instanser, og at arbejdsroen i et ministerium er tilstrækkeligt.

På den baggrund må jeg altså sige, at Ombudsmanden har tabt denne sag, at Udenrigsministeriet tilsyneladende vinder den, og at Det Radikale Venstre fejrer en af sine store sejre ved at lukke for offentligheden.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Det endelige udsagn fra Ombudsmanden var, at der var tale om en uklar retsstilling. Det har ført til, at udenrigsministeren siger: Vi vil ikke tage et konfrontalt opgør for tid og evighed med Ombudsmanden. Nu bringer vi den uklarhed i lovgivningen bort, og vi fastslår med dette lovforslag, at udenrigstjenesten, altså Udenrigsministeriet og repræsentationerne, er at betragte som en og samme forvaltningsmyndighed og som sådan undergivet offentlighed i forvaltningen. Kommer der en ansøgning om aktindsigt til Udenrigsministeriet, vil man dér tage stilling til den og vurdere den helt efter de gældende regler. Der er ingen undtagelsesordning for Udenrigsministeriet i så henseende.